

1. Mutaties Themabegroting 2018**Totaal per thema**

Mutaties	Omschrijving thema	Bedrag afwijking
1	Samen met Inwoners	-110.000
2	Zorg en Welzijn	-18.000
3	Wonen en Leven	781.600
4	Werken en Ondernemen	-30.000
5	Toekomstbestendig en Duurzaam	30.000
6	Financiën en Organisatie	537.500
Totaal		1.191.100

Thema 1; Samen met Inwoners

Onderwerp : Onderhoud gymnastieklokalen		Bedrag €	-110.000
Doorwerking Perspectiefnota / begroting	Vanaf 2019 is dit meegenomen in de onderhoudsvoorziening		
Argumenten onvermijdelijk en onuitstelbaar	In 2005 zijn er door het NOC*NSF normen opgesteld over de akoestiek in de gymzalen. Deze normen zijn opgesteld om de blootstelling van lawaai te beperken en zijn overgenomen in de arbocatalogus. Na onderzoek is gebleken dat 8 gemeentelijke gymzalen niet voldoen aan deze normen. De gemeente is verantwoordelijk voor het onderhoud aan deze gebouwen. Om te voldoen aan de normen en veiligheidsvoorschriften is eenmalig budget nodig van € 110.000 (incl. btw). De kosten zijn onvermijdelijk en onuitstelbaar.		
Financiële ruimte binnen taakveld	Er is geen financiële ruimte binnen het taakveld		

Totaal thema Samen met Inwoners	Bedrag €	-110.000
--	-----------------	-----------------

Thema 2; Zorg en Welzijn

Onderwerp : Frysk Taalbelied		Bedrag €	-18.000
Doorwerking Perspectiefnota / begroting	Nee, vanaf 2019 is er een structureel budget beschikbaar.		
Argumenten onvermijdelijk en onuitstelbaar	Voor de ambitie Frysk Taalbelied wordt al in het laatste deel van 2018 een start gemaakt, vanaf 2019 is er structureel een bedrag van € 37.000 opgenomen		
Financiële ruimte binnen taakveld	Er is geen financiële ruimte binnen het taakveld		

Onderwerp : Verbeteren privacy		Bedrag €	40.000
			-40.000
Doorwerking Perspectiefnota / begroting	Een deel van het incidentele budget wordt doorgeschoven naar 2019.		
Argumenten onvermijdelijk en onuitstelbaar	<p>Voor het project 'Verbeteren privacy' is in 2017 € 68.000 beschikbaar gesteld. De afronding vindt plaats in 2019. Het Project De Leertuin: integrale klantbenadering en gegevensdeling in het sociaal domein loopt nog door tot begin 2019. De afspraken met de samenwerkingspartners en de communicatie naar cliënten over privacy zullen begin 2019 zijn afgerond.</p> <p>Wij stellen voor het resterende bedrag van 2018, ad. € 40.000, over te hevelen naar 2019 en te storten in de algemene reserve niet geblokkeerd.</p>		
Financiële ruimte binnen taakveld	Budgettair heeft dit geen financiële consequenties.		

Totaal thema Zorg en Welzijn		Bedrag €	-18.000
-------------------------------------	--	-----------------	----------------

Thema 3; Wonen en Leven

Onderwerp : Actualisatie grondexploitaties (grex)		Bedrag €	294.000 -43.000
Doorwerking Perspectiefnota / begroting	In de primitieve (meerjaren)begroting 2019 zijn de geactualiseerde grondexploitaties al meegenomen. Een uitzondering zijn de recente ontwikkelingen in het Tellegebied, Heidemeer en Spikerboor Zuid.		
Argumenten onvermijdelijk en onuitstelbaar	<p>De begroting 2018 grondexploitaties is nog gebaseerd op de primitieve begroting. In de tussentijd hebben zich de volgende zaken voorgedaan:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Actualisatie van de Grexen ten behoeve van de Jaarrekening 2017; - Winstnemingen op basis van de POC-methode Jaarrekening 2017; - Actualisatie Tellegebied, inclusief verwerving en sloop, subsidie van de Provincie voor de sloop en de scholen (€ 100.000) en de verkopen; - Actualisatie Spikerboor Zuid in verband met de verkoop van een parkeerterrein; <p>Al deze actualisaties en de toepassing van de POC-methode voor de berekening van tussentijdse winstnemingen resulteren in een resultaat op de grondexploitaties van € 435.000. In de primitieve begroting is rekening gehouden met een winstneming van € 141.000. Een gunstige ontwikkeling is dat de resterende 3 kavels in Heidemeer een koper hebben gevonden. Naar verwachting kan dit complex in 2019 afgesloten worden. Bij de verkoop is gebleken dat de opbrengst van de te verkopen percelen wordt gedrukt door de aanwezigheid kabels/leidingen en bestaande perceelsgrenzen. Daarnaast waren de kosten van afronding van dit project te laag ingeschat. Voor deze grex moet een voorziening voor verlies getroffen worden van € 43.000.</p>		
Financiële ruimte binnen taakveld	Niet van toepassing		

Onderwerp : Aanschaf en inruil Landmeetkundige apparatuur		Bedrag €	6.000
Doorwerking Perspectiefnota / begroting	De investering is € 2.800 hoger dan geraamd. Dit leidt tot een structurele verhoging van de kapitaallasten ingaande 2019 met € 630 per jaar. De incidentele baat komt ten goede van 2018.		
Argumenten onvermijdelijk en onuitstelbaar	Er is gekozen voor apparatuur waarmee efficiënter gemeten kan worden. Een vierkant gebouw moest voorheen ingemeten worden door acht punten in te meten. Met de nieuwe apparatuur kunnen de hoekpunten direct gemeten worden (vier punten). Bovendien staat er tegenover de investering voor de nieuwe apparatuur een inruil van € 5.962 voor de oude apparatuur. Bij de aanvraag van het krediet is per abuis de inruil afgetrokken. De BBV voorschriften schrijven voor dat de bruto investering wordt		

AFWIJKINGEN OP DE RAMINGEN VAN LASTEN EN BATEN

	geactiveerd en dat de inruil als een incidentele baat wordt verantwoord. De investering wordt met € 2.800 overschreden.
Financiële ruimte binnen taakveld	Incidentele baat van € 6.000 en een structurele last ingaande 2019 van € 630.

Onderwerp : Dossier gaswinning		Bedrag €	-65.000
Doorwerking Perspectiefnota / begroting	Nee, het betreft een incidentele last.		25.000
Argumenten onvermijdelijk en onuitstelbaar	Van het budget 2018 van € 85.000 verwachten we € 60.000 nodig te hebben. Ook in 2019 zullen we nog de nodige acties in moeten zetten of te vervolgen richting Vermillion of SODM. Daarbij wordt, evenals in 2018, zo nodig externe juridische deskundigheid ingehuurd. Wij verwachten een aanvullend budget nodig te hebben van € 40.000. Voor dit bedrag kan tevens de naar verwachting benodigde extra inzet op het gebied van communicatie richting belanghebbenden voor worden georganiseerd. Wij stellen u voor dit aanvullende budget beschikbaar te stellen. Wij stellen u voor om een budget van maximaal € 65.000 over te hevelen naar door middel van storting in de algemene reserve niet geblokkeerd.		
Financiële ruimte binnen taakveld	Er zijn geen middelen beschikbaar binnen het taakveld		

Onderwerp : Omgevingsvisie		Bedrag €	400.000
Doorwerking Perspectiefnota / begroting	Nee, dit budget is incidenteel beschikbaar gesteld.		-400.000
Argumenten onvermijdelijk en onuitstelbaar	Het project Omgevingsvisie is na een pauze in 2018 doorgestart op basis van de Startnotitie Omgevingsvisie en loopt door tot in 2020. In de Omgevingsvisie moet alle beleid van het fysieke domein integraal samenkomen. Het budget wordt gebruikt voor inzet (intern) personeel voor uitvoering Omgevingsvisie Heerenveen. Denk aan ontsluiten kennis, voorbereiden participatie, planuitwerking, communicatie en projectleiding. Essentie is door de interne samenwerking niet alleen een integrale visie op te stellen, maar ook een gezamenlijk bewustzijn en een gezamenlijke werkwijze te ontwikkelen. Een team van medewerkers vanuit verschillende afdelingen in het fysieke domein, aangevuld met Afdeling Maatschappelijke Ontwikkeling bereidt in 2018 dialogen met de samenleving voor die in 2019 zullen plaatsvinden. Ingezet wordt op een actieve participatie van, en samenwerking met, inwoners en belangenpartijen. De raad is betrokken vanuit een eigen ingestelde stuurgroep. Per eind oktober resteert een budget van € 421.000. Hierin zijn nog niet alle kosten en uren verwerkt. Voorgesteld wordt om maximaal € 400.000 over te hevelen naar 2019 en dit te storten in de algemene reserve niet geblokkeerd.		

AFWIJKINGEN OP DE RAMINGEN VAN LASTEN EN BATEN

Financiële ruimte binnen taakveld	Niet van toepassing. Het betreft een incidenteel budget.
-----------------------------------	--

Onderwerp : Nationale sportevenementen		Bedrag €	-57.000
Doorwerking Perspectiefnota / begroting	Nee, vanaf 2019 is er een structureel budget beschikbaar.		
Argumenten onvermijdelijk en onuitstelbaar	In het hoofdlijnenakkoord 2018-2022 is aangegeven dat de gemeente aansprekende (inter)nationale evenementen op het gebied van sport en cultuur wil stimuleren en faciliteren. Dit jaar heeft de gemeente Heerenveen al twee UCI-Etappe wielervedstrijden binnengehaald. Op 4 april is de Healthy Ageing tour gehouden en op 13 augustus heeft de start van de Binckbank tour plaats gevonden. Door het mede organiseren van deze evenementen heeft de gemeente dit jaar al haar ambitie getoond om aansprekende evenementen naar Heerenveen te halen. Binnen de bestaande begroting is geen ruimte om mee te werken aan de organisatie van deze evenementen. Daarom is uw raad eerder per brief van 18 juli 2018 al geïnformeerd om een werkbudget beschikbaar te stellen om snel in te spelen op de ontwikkelingen van de genoemde sportevenementen.		
Financiële ruimte binnen taakveld	In 2018 is er binnen het taakveld geen budget beschikbaar.		

Onderwerp : Centrumvisie		Bedrag €	120.000
			-120.000
Doorwerking Perspectiefnota / begroting	Een deel van het incidentele budget wordt doorgeschoven naar 2019-2020.		
Argumenten onvermijdelijk en onuitstelbaar	Middels de Perspectiefnota 2017 is voor "Gebiedsgerichte agenda (o.a. Feanetië)" een budget beschikbaar gesteld van € 200.000 in de lopende begroting. De uitvoering van dit budget vindt plaats in 2018 en 2019. De verwachting is dat dit jaar € 80.000 wordt gerealiseerd en € 120.000 in 2019. Om de resterende middelen eind 2018, geschat op € 120.000, te kunnen inzetten in 2019, stellen wij u voor dit bedrag over te hevelen naar 2019 door middel van storting in de algemene reserve niet geblokkeerd.		
Financiële ruimte binnen taakveld	Budgettair heeft dit geen financiële consequenties.		

Onderwerp : Centrumvisie en fonds vitale kernen: G1000		Bedrag €	-45.000
Doorwerking Perspectiefnota / begroting	Dit advies heeft geen structurele consequenties		
Argumenten onvermijdelijk en onuitstelbaar	De partnerovereenkomst G1000 wordt geraamd op € 345.000. De kosten hiervan worden gedekt uit de beschikbare middelen van de Centrumvisie voor € 200.000 en het Fonds Vitale Kernen voor € 100.000. Wij vragen u de resterende € 45.000 beschikbaar te stellen middels dit verzamelbesluit. U hebt hierover een besluit genomen in de raadsvergadering van 15 oktober.		

AFWIJKINGEN OP DE RAMINGEN VAN LASTEN EN BATEN

	Van de Centrumvisie wordt al een bedrag van maximaal € 120.000 (van totaal € 200.000) middels het voorgaande besluit overgeheveld naar 2019. Ook voor de aanvullende € 145.000 stellen wij u voor dit bedrag over te hevelen naar 2019 door middel van storting in de algemene reserve niet geblokkeerd.
Financiële ruimte binnen taakveld	Binnen het taakveld zijn geen middelen beschikbaar.

Onderwerp : Exploitatieovereenkomst Prikwei Aldeboarn	Bedrag €	116.600
		-100.000

Doorwerking Perspectiefnota / begroting	Dit advies heeft geen structurele consequenties.
Argumenten onvermijdelijk en onuitstelbaar	De voormalige gemeente Boarnsterhim had in 2005 een exploitatieovereenkomst gesloten voor de ontwikkeling van 30 woningen nabij de Prikwei in Aldeboarn. De exploitatieovereenkomst moest nog afgewikkeld worden en de laatste percelen moesten nog worden overgedragen tussen de ontwikkelaar en de gemeente. Daarnaast moesten de kosten voor bovenwijken voorzieningen nog afgerekend worden. De aan- en verkoop van gronden zijn de kosten voor beide partijen € 100.000. De afrekening voor de bovenwijkse kosten bedraagt € 33.800, waarvan € 17.200 is verrekend met kosten voor riolering, wegen en openbare verlichting.
Financiële ruimte binnen taakveld	Niet van toepassing

Onderwerp : Extra inkomsten begraafrechten	Bedrag €	50.000
---	-----------------	---------------

Doorwerking Perspectiefnota / begroting	Nee, het betreft een eenmalige meeropbrengst in 2018.
Argumenten onvermijdelijk en onuitstelbaar	De begraafrechten zijn dit jaar € 100.000 hoger dan vooraf ingeschat. Door een ommissie in de begraafrechten verordening 2017 kon een gedeelte van de rechten niet worden opgelegd. Deze rechten zijn in 2018 alsnog in rekening gebracht. Eind 2017 was al rekening gehouden met een meeropbrengst van € 50.000. Dit bedrag is meegenomen in de jaarrekening 2017. Het restant wordt nu verantwoord.
Financiële ruimte binnen taakveld	Niet van toepassing.

Onderwerp : Openbare verlichting, inrichting stegen	Bedrag €	85.000
		-85.000

Doorwerking Perspectiefnota / begroting	Dit advies heeft geen structurele consequenties.
Argumenten onvermijdelijk en onuitstelbaar	In de perspectiefnota 2017 is € 100.000 beschikbaar gesteld voor 2018 ten behoeve van openbare verlichting inrichting stegen. Wij hebben offerte van adviesbureau voor het opstellen van een lichtvisie van de stegen ontvangen. Na het offerte – opdrachttraject voor deze lichtvisie, zal uitvoering niet voor 2019 kunnen plaats vinden. Vanuit de

AFWIJKINGEN OP DE RAMINGEN VAN LASTEN EN BATEN

	lichtvisie worden lichtontwerpen opgesteld, waarna uitvoering kan plaats vinden. Afstemming van deze lichtvisie op de visie centrum breed is noodzakelijk. De kosten die nog in 2018 worden gemaakt zijn ongeveer € 15.000. Voorgesteld wordt om het resterende budget van € 85.000 te storten in de algemene reserve niet geblokkeerd en over te hevelen naar 2019.
Financiële ruimte binnen taakveld	Het betreft een eenmalig budget voor de uitvoering van de openbare verlichting in de stegen. Er is binnen het taakveld geen structurele dekking aanwezig.

Onderwerp : Ziektes aan bomen		Bedrag €	50.000
Doorwerking Perspectiefnota / begroting	Een deel van het incidentele budget wordt doorgeschoven naar 2019-2020.		-50.000
Argumenten onvermijdelijk en onuitstelbaar	In het tweede verzamelbesluit van 2018 is een bedrag van € 100.000 opgenomen voor het preventief verwijderen van zieke bomen (bijv. Essentaksterfte). Het bedrag is/wordt in 2018 voor 50% besteed. De reden dat het bedrag in 2018 niet volledig is uitgegeven is omdat we door de extreme droogte het herplanten begin 2019 uitvoeren. Wij stellen u voor door middel van storting in de algemene reserve niet geblokkeerd € 50.000 over te hevelen.		
Financiële ruimte binnen taakveld	Het betreft een eenmalig budget voor het preventief verwijderen van zieke bomen. Er is binnen het taakveld geen structurele dekking aanwezig.		

Onderwerp : Leges omgevingsvergunningen		Bedrag €	600.000
Doorwerking Perspectiefnota / begroting	Ja, de meeropbrengst is verwerkt in de begroting 2019.		
Argumenten onvermijdelijk en onuitstelbaar	In 2018 wordt er een meeropbrengst verwacht van ca. € 600.000 voor leges omgevingsvergunningen. Het werkelijke bedrag is afhankelijk van de nog af te geven vergunningen in november en december. Voor deze maanden is een aanneme in de meeropbrengsten verwerkt. De werkelijke meeropbrengsten kunnen dus nog afwijken. De toename van de opbrengsten komt voornamelijk door een aantal grote projecten. Bij het opstellen van de ramingen waren deze niet bekend en is hier niet in voorzien.		
Financiële ruimte binnen taakveld	Niet van toepassing. Het betreffen meeropbrengsten van de omgevingsvergunningen.		

AFWIJKINGEN OP DE RAMINGEN VAN LASTEN EN BATEN

Onderwerp : Sociaal Cultureel werk Aengwirden		Bedrag €	3.626
			-3.626
Doorwerking Perspectiefnota / begroting	Nee, dit betreft een incidentele onttrekking uit de reserve.		
Argumenten onvermijdelijk en onuitstelbaar	In 2018 is een bedrag van € 3.626 onttrokken uit de reserve voor Plaatselijk Belang Gersloot – Polder. De eenmalige subsidie is beschikbaar gesteld voor het project 'Dorpskeamer'.		
Financiële ruimte binnen taakveld	Niet van toepassing. Het betreft een eenmalige onttrekking uit de reserve.		
Totaal thema Wonen en Leven		Bedrag €	781.600

Thema 4; Werken en Ondernemen

Onderwerp : Economisch Beleid		Bedrag €	-30.000
Doorwerking Perspectiefnota / begroting	Nee, het gaat om een incidenteel budget om te komen tot vastgesteld beleid.		
Argumenten onvermijdelijk en onuitstelbaar	<p>Het is nodig om een nieuw economisch beleid en uitvoeringsprogramma te ontwikkelen. Er is een nieuw college (hoofdlijnenakkoord) en een nieuwe raad. Met het nieuwe beleid en uitvoeringsprogramma willen we focus aanbrengen in onze inzet en onze financiële middelen. Het huidige SEB budget is veelal gebruikt om (lokale) (ondernemers) initiatieven te stimuleren. Op dit moment wordt het budget bijna volledig besteed aan structureel geworden bijdrages. Er is derhalve geen financiële ruimte voor nieuwe impulsen. Dit is ongewenst, zeker gezien de dynamiek in Heerenveen. U bent hierover via een brief geïnformeerd. Bij deze brief is ook de startnotitie 'Economisch beleid en uitvoeringprogramma 2019-2025' toegevoegd. De kosten van ontwikkeling worden geraamd op € 30.000. Van het budget wordt waarschijnlijk € 5.000 besteed in 2018 en het resterende deel in 2019. We stellen u voor de resterende € 25.000 over te hevelen naar 2019 door middel van storting in de algemene reserve niet geblokkeerd.</p>		
Financiële ruimte binnen taakveld	Er zijn binnen de reguliere budgetten geen middelen beschikbaar.		
Totaal thema Werken en Ondernemen		Bedrag €	-30.000

Thema 5; Toekomstbestendig en Duurzaam

Onderwerp : Proef Nederland Schoon		Bedrag €	20.000
Doorwerking Perspectiefnota / begroting	Nee, het is budgettair neutraal voor 2018		-20.000
Argumenten onvermijdelijk en onuitstelbaar	Nederland Schoon gaat gezamenlijk met de o.a. de gemeente Heerenveen vanaf 3 september tot en met eind oktober een proef extra aanpak zwerfafval doen in de plaats Heerenveen (excl. buitengebied). Alle branchegenoten (o.a. supermarkten, tankstations, fastfood) gelegen in de plaats Heerenveen nemen deel aan de proef. Ze krijgen een supporter van schoon afvalbak voor de deur en worden gevraagd een gebied- in een straal van 100 meter- rondom de eigen vestiging schoon te houden. De inzet van de branchegenoten gebeurt via Nederland Schoon en de directies van de branchegenoten. Ook sportclubs en scholen gaan deelnemen aan de omvattende aanpak van het zwerfafval. De activiteiten van de branchegenoten zijn een aanvulling op de reguliere inzet van de gemeente. De inzet van de gemeente blijft in stand en wordt gedurende de genoemde interventieperiode van de proef uitgebreid. De kosten zijn geraamd op € 20.000 en worden volledig vergoed door een bijdrage van Nederland Schoon.		
Financiële ruimte binnen taakveld	Niet van toepassing		

Onderwerp : Afval		Bedrag €	30.000
Doorwerking Perspectiefnota / begroting	Nee, dit heeft geen structurele doorwerking.		
Argumenten onvermijdelijk en onuitstelbaar	De gewijzigde inzameling van groen-groen-grijs naar groen-grijs leidt tot een toename van het aantal aangeboden containers. Dit leidt tot een hogere geraamde opbrengst van € 250.000. Daarnaast ligt de opbrengst van het vastrecht naar verwachting € 50.000. Het hoger aanbod van containers leidt ook tot een groter aanbod van afval en daarmee verwerkingskosten. Deze stijgen met € 120.000. De opbrengsten van de milieustraat blijven ongeveer € 30.000 achter bij de raming, terwijl de kosten stijgen met € 25.000. De btw die drukt op stijging van de verwerkingskosten en kosten milieustraat zijn onderdeel van het tarief in dit geval gaat het € 30.000. Dit bedrag komt ten goede van de algemene dienst. De bovenstaande mutaties leiden tot een verwacht overschot op afval van € 95.000. Dit saldo wordt toegevoegd aan de egalisatievoorziening afval. De stand van de voorziening per 31 december 2018 is geraamd op € 215.300.		
Financiële ruimte binnen taakveld	Niet van toepassing		

Totaal thema Toekomstbestendig en Duurzaam		Bedrag €	30.000
---	--	-----------------	---------------

Thema 6; Financiën en Organisatie

Onderwerp : Algemene uitkering Gemeentefonds 2018		Bedrag €	230.000
Doorwerking Perspectiefnota / begroting	Nee, dit is de mutatie van de septembercirculaire van de algemene uitkering gemeentefonds voor 2018. De hogere uitkering voor 2018 is in totaal € 230.000. De mutatie voor de begroting 2019 wordt verwerkt in het verzamelbesluit 2019-1. U bent per brief (kenmerk: 18.3003891) geïnformeerd over de financiële effecten voor de jaren 2017-2022.		
Argumenten onvermijdelijk en onuitstelbaar	De uitkomsten van de circulaires van het ministerie zijn door de gemeente niet beïnvloedbaar.		
Financiële ruimte binnen taakveld	De algemene uitkering is in de begroting opgenomen als algemeen dekkingsmiddel. Tegenover deze inkomsten staan uitgaven in de thema's en taakvelden.		

Onderwerp : Algemene uitkering Gemeentefonds 2017		Bedrag €	-115.000
Doorwerking Perspectiefnota / begroting	Nee, dit is de voorlopige afrekening van de septembercirculaire van de algemene uitkering gemeentefonds over het jaar 2017. De lagere uitkering voor 2017 is € 115.000. Het betreft verlaging van de uitkeringsfactor met 0,03 punten. Doordat de Rijksuitgaven lager zijn dan begroot (systematiek 'samen de trap op, samen de trap af').		
Argumenten onvermijdelijk en onuitstelbaar	De uitkomsten van de circulaires van het ministerie zijn als gemeente niet beïnvloedbaar.		
Financiële ruimte binnen taakveld	De algemene uitkering is in de begroting opgenomen als algemeen dekkingsmiddel. Tegenover deze inkomsten staan uitgaven in de thema's en taakvelden.		

Onderwerp : Accountantskosten		Bedrag €	-24.000
Doorwerking Perspectiefnota / begroting	Dit heeft een structurele doorwerking op de begroting. De hoogte van het bedrag is afhankelijk van de nieuwe aanbesteding.		
Argumenten onvermijdelijk en onuitstelbaar	Er zijn door de accountant bij de jaarrekening 2017 extra inspanningen geweest op o.a. de PGB's (persoonsgebonden budget), grondexploitaties en het toepassen van de zogeheten POC-methode (percentage of complete-methode). Deze kosten zijn niet opgenomen in het contract en werken kostenverhogend.		
Financiële ruimte binnen taakveld	Er is geen financiële ruimte binnen het budget van de accountantskosten.		

AFWIJKINGEN OP DE RAMINGEN VAN LASTEN EN BATEN

Onderwerp : Veilige Publieke Taak		Bedrag €	-95.000
			60.000
Doorwerking Perspectiefnota / begroting	Nee, dit bedrag is eenmalig beschikbaar budget.		
Argumenten onvermijdelijk en onuitstelbaar	In het kader van Veilige Publieke Taak staan er nog enkele acties op de planning die reeds akkoord bevonden zijn door de directie, en die nog bekostigd dienen te worden uit dit budget. Het gaat hierbij om incidentele kosten als gevolg van het nieuwe sanctiebeleid en het in bruikleen nemen van piepers voor ambulante medewerkers. € 60.000 is opgenomen als overheveling en € 35.000 als extra kosten in 2019. Dit laatste betreft een pilot om gedurende een half jaar een beveiliging te plaatsen in het Publiekscentrum. Voorgesteld wordt om € 95.000 te storten in de algemene reserve niet geblokkeerd en over te hevelen naar 2019.		
Financiële ruimte binnen taakveld	Niet van toepassing. Het is een eenmalig beschikbaar gesteld budget.		

Onderwerp : Basisregistratie Grootschalige Topografie (BGT)		Bedrag €	35.000
			-35.000
Doorwerking Perspectiefnota / begroting	Nee, dit bedrag is eenmalig beschikbaar budget, via onttrekking uit de reserve BGT.		
Argumenten onvermijdelijk en onuitstelbaar	Voor de update van het kaartmateriaal en voor het realiseren van een koppeling tussen het pakket ten behoeve van het Beheer Openbare Ruimte (BOR) en de Basisregistratie Grootschalige Topografie (BGT) zijn aanvullende middelen benodigd. Door de koppeling hoeft er maar 1 keer ingewonnen te worden waardoor betreffende objecten beschikbaar komen in beide registraties. Omdat het project een lange looptijd kent, verder te kunnen is het noodzakelijk deze uitgaven te doen. Bij aanvang van het project waren deze kosten reeds voorzien.		
Financiële ruimte binnen taakveld	Niet van toepassing. Het is een eenmalige mutatie vanuit de reserve BGT.		

Onderwerp : Mutatie Concernfrictie		Bedrag €	28.500
			-28.500
Doorwerking Perspectiefnota / begroting	Nee, dit betreft een incidentele reserve mutatie.		
Argumenten onvermijdelijk en onuitstelbaar	Ten behoeve van een personele kwestie wordt een onttrekking uit de frictie gevraagd. Als de personeelsbegroting van de betreffende afdeling aan het eind van het jaar ruimte laat zien wordt de onttrekkingen (deels) niet geëffectueerd. Deze onttrekking past binnen de vastgestelde spelregels van de concernfrictie.		
Financiële ruimte binnen taakveld	Niet van toepassing. De onttrekking en de uitgaven zijn budgettair neutraal.		

AFWIJKINGEN OP DE RAMINGEN VAN LASTEN EN BATEN

Onderwerp : Storting in voorziening Wet Gevolgen APPA.		Bedrag €	471.500
Doorwerking Perspectiefnota / begroting	Nee, dit betreft een incidentele storting in de voorziening Wet Gevolgen APPA.		
Argumenten onvermijdelijk en onuitstelbaar	In de loop van 2018 is een bedrag van € 471.500 ontvangen van Loyalis in verband met APPA-Pensioen van een voormalige wethouder. Aangezien hier een verplichting aan ten grondslag ligt wordt voorgesteld dit bedrag in de voorziening Gevolgen Wet APPA te storten.		
Financiële ruimte binnen taakveld	Niet van toepassing. De inkomsten en de storting zijn budgettair neutraal.		
Onderwerp : Afwikkeling covenant A7/Westergo		Bedrag €	17.500
Doorwerking Perspectiefnota / begroting	Nee, dit betreft een incidentele baat		
Argumenten onvermijdelijk en onuitstelbaar	Het covenant A7/Westergo is eind 2013 beëindigd. Een aantal meerjarige projecten die in het kader van het covenant werden gesubsidieerd liepen nog een aantal jaren door. De provincie Fryslân heeft ondanks dat twee projecten (Ballast Water Treatment en Startlife Water) nog niet zijn afgerond, besloten tot financiële afwikkeling over te gaan. Een groot aantal projecten is mede door deze subsidieregeling ten uitvoer gebracht. Een voorbeeld hiervan is: Cultuur Corporatie Zuid Fryslân dat door het Posthuis Theater is ontvangen. De covenantpartners hebben allen recht op een gedeelte van het restantbedrag.		
Financiële ruimte binnen taakveld	Niet van toepassing. Het betreft een extra inkomst.		
Onderwerp : Opleidingen Vergunningen, Toezicht en Handhaving (VTH)		Bedrag €	19.000
Doorwerking Perspectiefnota / begroting	Nee, dit betreft een incidenteel beschikbaar bedrag.		
Argumenten onvermijdelijk en onuitstelbaar	De Wet VTH is in 2016 in werking gegaan. De wet stelt kwaliteitscriteria verplicht voor de uitvoering van de genoemde taken, met betrekking tot opleidingsniveau, kennis en ervaring, en de uitvoeringsfrequentie. De implementatie van de kwaliteitscriteria is in uitvoering doch nog niet afgerond in 2018. Voorgesteld wordt om het resterende budget van 2018 te storten in de algemene reserve niet geblokkeerd en over te hevelen naar 2019.		
Financiële ruimte binnen taakveld	Niet van toepassing. Het is een incidenteel beschikbaar budget.		

AFWIJKINGEN OP DE RAMINGEN VAN LASTEN EN BATEN

Onderwerp : Meer grip op personele middelen (bedrijfsvoeringsbudgetten)		Bedrag €	150.000
Doorwerking Perspectiefnota / begroting	Nee, het betreft een incidenteel voordeel op de bedrijfsvoeringsbudgetten.		
Argumenten onvermijdelijk en onuitstelbaar	Het totale budget voor de personele middelen is ruim € 26 miljoen. In 2017 is hier 1,6% procent van overgebleven in de jaarrekening 2017. Sinds 2017 wordt er gewerkt om meer grip op deze budgetten te krijgen. Gedurende het jaar wordt ingeschat wat het saldo van alle personele middelen per 31 december zal zijn. Uit de inventarisatie per 1 oktober blijkt dat er een incidenteel overschot wordt verwacht. Deze middelen vallen nu vrij. Uiteraard gaat het hier om een zorgvuldige inschatting per 1 oktober. In de laatste maanden kunnen zich uiteraard nog risico's voordoen zoals onverwachte ziekte en/of seizoensinvloeden. Het daadwerkelijke saldo zal in de jaarrekening 2018 naar voren komen.		
Financiële ruimte binnen taakveld	Niet van toepassing. Het betreft een eenmalig overschot op bedrijfsvoeringsbudgetten.		

Onderwerp : Begrotingssaldo 2018		Bedrag €	314.000
Doorwerking Perspectiefnota / begroting	Nee, dit betreft het saldo van de begroting 2018.		
Argumenten onvermijdelijk en onuitstelbaar	Het saldo van de begroting 2018 staat als resultaat in de begroting. Tegenover dit resultaat staan geen bestedingen. Voorgesteld wordt om het saldo toe te voegen aan de post onvoorzien. Het saldo van de post onvoorzien over de jaarschijf 2018, wordt toegevoegd aan de algemene reserve.		
Financiële ruimte binnen taakveld	Niet van toepassing. Het betreft het begrotingssaldo over 2018.		

Totaal thema Financiën en Organisatie		Bedrag €	537.500
--	--	-----------------	----------------

2. Mutaties reserves en voorzieningen

Onderwerp : Afval		Bedrag €	95.000
Doorwerking Perspectiefnota / begroting	Door de extra storting is er vanaf 2019 een groter bedrag beschikbaar voor de egalisatie van tarieven en het opvangen van tegenvallers bij kosten en baten van afval.		
Argumenten onvermijdelijk en onuitstelbaar	<p>De gewijzigde inzameling van groen-groen-grijs naar groen-grijs leidt tot een toename van het aantal aangeboden containers. Dit leidt tot een hogere geraamde opbrengst van € 250.000. Daarnaast ligt de opbrengst van het vastrecht naar verwachting € 50.000. Het hoger aanbod van containers leidt ook tot een groter aanbod van afval en daarmee verwerkingskosten. Deze stijgen met € 120.000.</p> <p>De opbrengsten van de milieustraat blijven ongeveer € 30.000 achter bij de raming, terwijl de kosten stijgen met € 25.000.</p> <p>De btw die drukt op stijging van de verwerkingskosten en kosten milieustraat zijn onderdeel van het tarief in dit geval gaat het € 30.000. Dit bedrag komt ten goede van de algemene dienst.</p> <p>De bovenstaande mutaties leiden tot verwacht overschot op afval van € 95.000. Voorgesteld wordt om dit saldo toe te voegen aan de egalisatievoorziening afval. De stand van de voorziening per 31-12-2018 wordt geraamd op € 215.300.</p>		
Financiële ruimte binnen taakveld	Inkomsten uit de afvalstoffenheffing mogen alleen voor dit taakveld worden gebruikt.		

Onderwerp : Basisregistratie grootschalige topografie (BGT)		Bedrag €	-35.000
Doorwerking Perspectiefnota / begroting	Nee. Incidentele uitgave ten laste van reserve BGT		
Argumenten onvermijdelijk en onuitstelbaar	<p>Voor de update van het kaartmateriaal en voor het realiseren van een koppeling tussen het pakket ten behoeve van het Beheer Openbare Ruimte (BOR) en de Basisregistratie Grootschalige Topografie (BGT) zijn aanvullende middelen benodigd. Door de koppeling hoeft er maar 1 keer ingewonnen te worden waardoor betreffende objecten beschikbaar komen in beide registraties.</p> <p>Omdat het project een lange looptijd kent, verder te kunnen is het noodzakelijk deze uitgaven te doen. Bij aanvang van het project waren deze kosten reeds voorzien.</p>		
Financiële ruimte binnen taakveld	Niet van toepassing. Het betreft de dekking van de uitgaven.		

AFWIJKINGEN OP DE RAMINGEN VAN LASTEN EN BATEN

Onderwerp : Algemene reserve niet geblokkeerd		Bedrag € 899.000
Doorwerking Perspectiefnota / begroting	Nee, het betreft eenmalig beschikbaar gestelde middelen door de gemeenteraad in 2018, waarvan de uitvoering (gedeeltelijk) doorloopt in 2019.	
Argumenten onvermijdelijk en onuitstelbaar	<p>Door de gemeenteraad zijn incidentele budgetten beschikbaar gesteld. De besteding van deze budgetten vinden niet alleen maar plaats in 2018, maar ook in 2019. In de thema's zijn de voorstellen tot budgetoverheveling opgenomen. Het betreft de volgende overhevelingen met een totaal van € 899.000:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Verbeteren privacy (thema 2); € 40.000 - Dossier gaswinning (thema 3); € 65.000 - Omgevingsvisie (thema 3); € 400.000 - Centrumvisie (thema 3); € 120.000 - Openbare verlichting stegen (thema 3); € 85.000 - Ziektes aan bomen (thema 3); € 50.000 - Economisch Beleid (thema 4); € 25.000 - Veilige Publieke Taak (thema 6); € 95.000 - Opleidingen Vergunningen, Toezicht en Handhaving (VTH); € 19.000. 	
Financiële ruimte binnen taakveld	Het betreffen eenmalig beschikbaar middelen, die voor een specifiek doel beschikbaar zijn gesteld, omdat er binnen de bestaande budgetten geen financiële ruimte is voor de uitvoering.	

Onderwerp : Mutatie Concernfrictie		Bedrag € -28.500
Doorwerking Perspectiefnota / begroting	Nee, dit betreft een incidentele mutatie in de reserve.	
Argumenten onvermijdelijk en onuitstelbaar	<p>Ten behoeve van een personele kwestie wordt een onttrekking uit de frictie gevraagd. Als de personeelsbegroting van de betreffende afdeling aan het eind van het jaar ruimte laat zien wordt de onttrekkingen (deels) niet geëffectueerd.</p> <p>Deze onttrekking past binnen de vastgestelde spelregels van de concernfrictie.</p>	
Financiële ruimte binnen taakveld	Niet van toepassing, budgettair neutraal.	

AFWIJKINGEN OP DE RAMINGEN VAN LASTEN EN BATEN

Onderwerp : Storting in voorziening Wet Gevolgen APPA.		Bedrag €	471.500
Doorwerking Perspectiefnota / begroting	Nee, dit betreft een incidentele storting in de voorziening Wet Gevolgen APPA.		
Argumenten onvermijdelijk en onuitstelbaar	In 2018 is een bedrag van € 471.500 ontvangen van Loyalis in verband met APPA-Pensioen van een voormalige wethouder. Dit bedrag wordt gestort in de voorziening Wet APPA, omdat hier een verplichting aan ten grondslag ligt.		
Financiële ruimte binnen taakveld	Niet van toepassing. Het betreft een eenmalige storting in de voorziening.		
Onderwerp : Sociaal Cultureel werk Aengwirden		Bedrag €	-3.626
Doorwerking Perspectiefnota / begroting	Nee, dit betreft een incidentele onttrekking uit de reserve.		
Argumenten onvermijdelijk en onuitstelbaar	In 2018 is een bedrag van € 3.626 onttrokken uit de reserve voor Plaatselijk Belang Gersloot – Polder. De eenmalige subsidie is beschikbaar gesteld voor het project 'Dorpskeamer'.		
Financiële ruimte binnen taakveld	Niet van toepassing. Het betreft een eenmalige onttrekking uit de reserve.		
Totaal mutaties reserves en voorzieningen		Bedrag €	1.398.374

3. Mutaties investeringskredieten

Onderwerp : Herstructurering Sinnebuorren Akkrum		Bedrag €	-324.820 324.820
Doorwerking Perspectiefnota / begroting	Dit voorstel heeft geen structurele financiële consequenties		
Argumenten onvermijdelijk en onuitstelbaar	<p>Uw raad heeft op 15 december 2014 een krediet beschikbaar gesteld van € 4.696.000 voor deze herstructurering. In dit krediet is geen rekening gehouden met de kosten van planschades, deze post is destijds bewust 'pm' geraamd. Het bedrag van planschades is in totaal € 148.100.</p> <p>Daarnaast heeft u op 15 februari 2016 de kosten ter grootte van € 139.437 voor het uitgevoerde onderzoek naar Niet Gesprongen Explosieven vastgesteld. Hiervoor is een bijdrage van € 97.606 van het Ministerie verkregen. Het gemeentelijke aandeel van € 41.831 is ten laste gebracht van de post onvoorzien in dit project.</p> <p>De overige meerkosten binnen dit project bedragen circa € 50.000. Deze worden veroorzaakt door de fietsenoversteek en tegenvallende grondwerken.</p> <p>Door de hierboven genoemde meerkosten is de post onvoorzien volledig uitgeput.</p> <p>Tegenover de meerkosten staan subsidies voor de fietsoversteek ten behoeve van de sportvelden en een ISV subsidie voor de Herstructurering van respectievelijk € 24.820 en € 300.000.</p> <p>Wij stellen u voor om het krediet te verhogen met € 324.820, dit is gelijk aan het bedrag van de beschikbaar gestelde subsidies. Met deze uitzetting komt een bedrag van ongeveer € 84.000 beschikbaar voor onvoorzien. We gaan er vanuit hiermee de herstructurering te kunnen afronden.</p> <p>Omdat de uitzetting volledig wordt gedekt door subsidies, zijn de structurele lasten nihil.</p>		
Onderwerp : Desinvestering scholen Tellegebied		Bedrag €	224.820
Doorwerking Perspectiefnota / begroting	Dit voorstel heeft geen structurele financiële consequenties. Deze waren al meegenomen in de primitieve begroting 2018		
Argumenten onvermijdelijk en onuitstelbaar	<p>De voormalige Petraschool en Letterbeam inclusief gymzaal zijn overgeheveld van vastgoed naar de grondexploitatie en gesloopt. De resterende boekwaarde van beide gebouwen leidt tot een baat als gevolg van desinvestering op vastgoed van € 224.820. De inbreng van de boekwaarde in het Tellegebied is meegenomen in de exploitatie. De structurele kosten en baten van beide gebouwen waren in de begroting van 2018 al niet meer meegenomen.</p>		

AFWIJKINGEN OP DE RAMINGEN VAN LASTEN EN BATEN

Onderwerp : Landmeetkundige apparatuur		Bedrag €	-2.800
Doorwerking Perspectiefnota / begroting	Dit leidt tot een structurele verhoging van de kapitaallasten ingaande 2019 met € 630 per jaar.		
Argumenten onvermijdelijk en onuitstelbaar	Er is gekozen voor apparatuur waarmee efficiënter gemeten kan worden. Een vierkant gebouw moest voorheen ingemeten worden door acht punten in te meten. Met de nieuwe apparatuur kunnen de hoekpunten direct gemeten worden (vier punten). Bovendien staat er tegenover de investering voor de nieuwe apparatuur een inruil van € 5.962,- voor de oude apparatuur. Bij de aanvraag van het krediet is per abuis de inruil afgetrokken. De BBV voorschriften schrijven voor dat de bruto investering wordt geactiveerd en dat de inruil als een incidentele baat wordt verantwoord.		
Onderwerp : Herinrichting Molenplein		Bedrag €	36.000
Doorwerking Perspectiefnota / begroting	Dit advies heeft geen structurele consequenties.		
Argumenten onvermijdelijk en onuitstelbaar	Bij de herinrichting van het Molenplein zijn ook saneringen in de bodem uitgevoerd. Deze kosten worden gedekt uit de beschikbare middelen voor ISV-3 (provinciale subsidie). Wij stellen u voor om het krediet voor het Molenplein te verhogen met € 36.000, welk bedrag wordt gedekt door de ISV-subsidie. De financiële eindafrekening van dit project kan nog niet worden opgemaakt. Wij hebben u geïnformeerd over het faillissement van Bastiaan Infra. De gesprekken met de curator lopen nog. We weten niet wat er nog verrekend moet worden. Dit project werd in principe volledig gedekt door de subsidie van de provincie. De subsidieafrekening is met een goedkeurende controleverklaring van de accountant aangeboden aan de Provincie. De Provincie moet de definitieve beschikking nog vast stellen.		
Onderwerp : Herstel overhead voor basis ICT		Bedrag €	-29.000
Doorwerking Perspectiefnota / begroting	Vanaf de begroting 2019 wordt rekening gehouden met een bedrag per medewerker voor basis ICT bij groei van de gemeentelijke organisatie. Dit zijn de kosten die verbonden zijn aan bijvoorbeeld infrastructuur, werkplekken, randapparaten e.d. die medewerkers nodig hebben om hun werk te kunnen doen. In 2018 en eerder is daar geen rekening mee gehouden. Daarom is herstel nodig. Voor het herstel is nu een investering nodig van € 29.000 en structureel een (na afschrijving terugkerende) vervangingsinvestering van € 25.000. De kapitaallasten (rente en afschrijving) daarvan		

AFWIJKINGEN OP DE RAMINGEN VAN LASTEN EN BATEN

	bedragen per saldo structureel € 7.000 per jaar. De kapitaallasten kunnen worden gedekt uit de structurele middelen voor doorontwikkeling van de digitalisering. Deze middelen worden daarmee verlaagd.
Argumenten onvermijdelijk en onuitstelbaar	Het herstel is onvermijdelijk en onuitstelbaar omdat anders medewerkers hun werk niet kunnen doen omdat de basis ICT onvoldoende beschikbaar is en dat ook zo blijft omdat vervanging in de toekomst niet geborgd is.

Totaal mutaties investeringskredieten

Bedrag €

193.020

4. Resumé mutaties Verzamelbesluiten 2018

Financiële mutaties	<i>thema 1</i>	<i>thema 2</i>	<i>thema 3</i>	<i>thema 4</i>	<i>thema 5</i>	<i>thema 6</i>	<i>totaal</i>
Exploitatie							
Financieel Verzamelbesluit 1 (maart)		-76.000	-30.000		-67.200	1.133.000	959.800
Financieel Verzamelbesluit 2 (juni)	-43.000	302.000	67.999			127.218	454.217
Financieel Verzamelbesluit 3 (oktober)		-286.005	-100.000	-28.000		-323.000	-737.005
Financieel Verzamelbesluit 4 (december)	-110.000	-18.000	781.600	-30.000	30.000	537.500	1.191.100
Totaal mutaties	-153.000	-78.005	719.599	-58.000	-37.200	1.474.718	1.868.112

<i>Verzamelbesluit</i>	<i>thema 1</i>	<i>thema 2</i>	<i>thema 3</i>	<i>thema 4</i>	<i>thema 5</i>	<i>thema 6</i>	<i>totaal</i>
Investeringsen							
Financieel Verzamelbesluit 1 (maart)		-1.000.000	-55.000				-1.055.000
Financieel Verzamelbesluit 2 (juni)		-665.000	-33.500				-698.500
Financieel Verzamelbesluit 3 (oktober)		-20.000					-20.000
Financieel Verzamelbesluit 4 (december)						193.020	193.020
Totaal mutaties	0	-1.685.000	-88.500	0	0	193.020	-1.580.480

<i>Verzamelbesluit</i>	<i>thema 1</i>	<i>thema 2</i>	<i>thema 3</i>	<i>thema 4</i>	<i>thema 5</i>	<i>thema 6</i>	<i>totaal</i>
Reserves en voorzieningen							
Financieel Verzamelbesluit 1 (maart)							0
Financieel Verzamelbesluit 2 (juni)		-2.594.486	-264.500				-2.858.986
Financieel Verzamelbesluit 3 (oktober)				80.000	24.000	60.000	164.000
Financieel Verzamelbesluit 4 (december)					95.000	1.303.374	1.398.374
Totaal mutaties	0	-2.594.486	-264.500	80.000	119.000	1.363.374	-1.296.612

5. Ontwikkeling product onvoorziene uitgaven 2018

<i>besluit gemeenteraad</i>	<i>toelichting</i>	<i>bedrag</i>
9 november 2017	Themabegroting 2018	130.000
16 maart 2018	Verzamelbesluit 2018-1	959.800
18 juni 2018	Verzamelbesluit 2018-2	454.217
15 oktober 2018	Verzamelbesluit 2018-3	-737.005
17 december 2018	Verzamelbesluit 2018-4	1.191.100
17 december 2018	Totaal 'onvoorzien' 2018	1.998.112

De uitkomsten van de vier verzamelbesluiten worden geëgaliseerd in de post onvoorzien.
Bij het Verzamelbesluit 2018-4, wordt voorgesteld het saldo toe te voegen aan de algemene reserve.